

10/38



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
 NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
 (Antiga casa I. López Bernagosa)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
 TELEFONO A 4115. - BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. - ESTRANGER, 2'50



LA RECONQUISTA

—Ja li tenim el cor robat.
 —Sí, noi; ara anirem per lo demés.

El bon comunicat

«Ara venen bons comunicats», diu la gent badoca aquests dies. Els comunicats de la guerra del Marroc parlen, en efecte, de victòries, avanços, glòries i valenties.

Quan un poble es troba ficat en una guerra, més li val, generalment, guanyar que perdre, en els combats. Però quan la lluita no té finalitat pràctica, ni ofereix perspectives d'un resultat moralment o materialment remunerador, la més gran victòria es l'acabament satisfactori de la campanya. I diem satisfactori, en el sentit que porti una sòlida pau, una pau que s'aguantí bé i que durí força.

En Maura ha dit que les últimes operacions fan esperar que la campanya no serà tan llarga com s'havia cregut. Aquestes paraules d'En Maura ens han fet més bon efecte que totes les retòriques empalagosos dels corresponsals de guerra, que són uns toc-trompetes i uns loca-imbals; i que tots els relats de les fetes picaresques i heròiques dels legionaris. El bon comunicat serà el de la bona pau.

L'aprofitament del dolor



Les operacions del Riff, han pres, definitivament una marxa franca vers una solució victoriosa. Els moros són batuts, com era d'esperar, i la campanya no trigarà gaire a tenir un final que tothom espera.

Però la victòria, lo que se'n diu la victòria sobre els rifenys, no tindria una importància nacional si no representés un gran acte de voluntat de tota Espanya. En les campanyes iniciades el 1909, les operacions africanes foren militars, exclusivament, no pas nacionals, és a dir, no varen ésser acompanyades per la frisança enguniosa de tot el poble. Ara, sí. Ara s'ha percebut una voluntat col·lectiva, sense exaltacions, però ferma, d'anar a la guerra amb la decidida serietat del que compleix un deure, de tal manera, que's pot dir que per primera volta, Espanya, després de la guerra de l'independència, ha sostingut una guerra, amb participació directa de tota la nació.

Es un fet ostensible. No s'ha produït cap manifestació, no ha desentonat cap diari, no s'ha percebut cap vacil·lació. Fins aquelles terres que semblaven sospitoses han donat un espectacle sostingut d'adhesió a la guerra, ratificant-la amb l'intervenció en el ministeri del més significat dels seus homes públics. Això que, per a alguns, serà un mal gno arribarà a ésser per a altres un bé? ¿No sortirà d'aquesta guerra una afirmació de la vida de l'estat i una aproximació favorable a la vida civil, d'elements que estaven distanciat? ¿No vindrà una major coherència i una més gran comprensió?

Potser no, però una vegada liquidada la desfeta d'Annual, hauriem tots de subratllar que no ha estat aconseguida la triomfant liquidació per un estament, sinó per tota Espanya; hauriem de dir que els polítics, tots els polítics, han tingut una visió clara del problema; hauriem de dir que ningú ha regatejat ni diners, ni sang, i que tota aquesta abnegació ha d'ésser pagada, amb el restabliment de la plenitud nacional, sense cap preponderància en ella d'un determinat grup i sense que els governants regategin i desvirtuin el compliment de la voluntat nacional, ni en lo anecdòtic, ni en lo substancial.

El 1898 va ésser ineficax, però el 1921 presentim que no ho serà. Hem arribat a les vores del falliment i ens hem redreçat per la comú energia, per la voluntat del poble. Aquesta voluntat no pot continuar essent desvirtuada ni cohibida. Va ésser massa gran la culpa i ha estat massa gran, també, la rectificació, per un tret alçament nacional, per a que aquest no tingui una virtualitat en la vida política i en la legislativa.

PARADOX

Els pares que tenen fills

Sembla que En Cambó té el propòsit de realitzar una profunda reforma en la Hisenda espanyola. Allò estava molt malament, i ni apuntalat podia durar gaire. I és un català qui pensa fer un dissabte general al departament d'Hisenda, trasbalsant-ho tot.

Es l'hora de presentar el compte. Totes les glòries refulgents que relaten els comunicats oficials de la guerra de Melilla no poden evitar que arribi el moment fatidic de pagar els plats trencats i la pólvora feta fum. Els milions que costa cada dia la guerra no els pagarà Abd el Krim, ni els cabilenys. Se'ls podrà rompre el cap i trencar la cara; però la factura l'hauran de pagar, forçosament, els súbdits de l'Estat espanyol.

Estem, doncs, pròxims a una pluja d'impostos i de recàrrecs. A En Cambó li ha escaigut el paper poc simpàtic de l'home que fa posar mà a la butxaca de l'ermilla. Però vol fer aquesta feina ingrata en forma moderna i noucentista.

A l'hora de pagar, vol que hi hagi una diferència entre els solters i els matrimonis que no tenen família, d'una banda, i els pares que tenen fills, d'una altra banda. No és just que un home carregat de fills pagui a l'Estat en la mateixa proporció que el vell conco que només ha de pensar en ell.

Per aquest costat, l'obra d'En Cambó, si es realitza tal com es diu, serà plausible. Aquesta vegada no es podrà dir que un ministre miri pels seus interessos particulars, puix que En Cambó, com a solter que és, haurà de sofrir els impostos i recàrrecs que, en una o altra forma, corresponguin a la solteria.

De totes maneres, no cal que ens entusiasmem. Si el pensament atribuït a En Cambó és cert, els solters pagaran segons un tant per cent més alt que els pares de família.

Però tots hauran de pagar més que ara. L'aixeta del Marroc brolla a raig fet, i el compte que En Cambó haurà d'encarregar-se de cobrar pujarà tan amunt, que solters i casats, matrimonis xorcs i matrimonis prolífics, hauran de comprendre que el luxe de tenir una guerra no pot pas sortir de franc.

FOLMEN

Corones i Marcs

els germanòfils han fet un pa com unes hosties. El seu entusiasme pels imperis centrals i la seva confiança en la victòria teutona, va engrescar los a la compra de marcs i coronas quan estaven al canvi de vuitania. Era un negoci segur. Guanyant Alemanya, els marcs se'n aniran a la par. A liquidar, i ja tenim a la butxaca una ganància segura de un vint-i-cinc per cent.

Però les coses no van anar tan llatines com la idea i la copdicia somniaven, i els marcs van baixar als vols de 60. El negoci ara, va

dir-se el germanòfil, és comprar una partida igual a la que tinc i així milloro el tipo del primer en un deu per cent.

Però va venir una altra sotragada i els marcs van posar-se a 30. Els neutres, que fins aleshores s'havien rigut dels germanòfils, obriren uns ulls com uns plats sopers i varen entrar-hi. Al canvi de 30 no hi ha res per perdre, deia tothom. Alemanya ha quedat intacte i és forta. Un negoci en que hi han moltes probabilitats de guanyar 70 contra poques probabilitats de perdre 31, és sempre un bon negoci.

Estava escrit que'l marc, imitant a la corona, no tindria aturador en sa caiguda i van anar-se'n a quinze. Entraren aleshores en les compres els aliadòfils que havien vingut burlant-se dels germanòfils i els neutres per la seva confiança en la futura sort d'Alemanya. Veritablement una moneda que val cinc rals, no pot anar més avall de quinze cèntims. Els ganetas oblidaven que les coronas ja no valien més que un cèntim.

Efectivament, l'ensorrada no ha tingut aturador. Els marcs estan a sis cèntims cada un i les coronas a mig cèntim. I encara no som allà on anem.

Però ara ja no són sols a grinyolar els germanòfils. En el cor de grinyols hi han entrat també els neutrals i els aliadòfils que deixant-se arrossegar per la copdicia s'hi han deixat enganxar els dits.

Fort, massa poc!

JEPH DE JESPU

El llenyater de Doorn

Menyspreuar l'arbre caigut, rebejar-se sobre un home a qui la desgràcia abat, certament, no és cap bona obra.

Però hi ha que distingir, perquè'l mal té varies formes.

Homés hi ha que han fet molt mal per sa estrella poc sortosa, per sa poca educació i per sa misèria doble.

Homes, també, saberuts, han perjudicat persones quasi involuntariament.

Portats per sa mala sombra, molts homes amb molt bon cor han fet desgraciades coses...

...Però un home reputat de dignitat majestuosa, i d'una extensa instrucció; a qui plaers i diners sobren, que és de tothom respectat i milions d'homes l'adoren; si aquest home es troba un jorn en situació nequitoso, cap disculpa pot tenir i tothom pot dir-li, amb honra:

—Sofreix, assassí i autor del crim més gran de la història!

ANDRESITO

Vegin si ho entenen



a tot just unes setmanes, entre els professionals de la política, tot era parlar de sacrificis i d'obligacions imposades per les circumstàncies.

Els Romanones, Alba, Gasset, García Prieto i demés caps de l'harca liberal—po-

sem per exemple—no es cansaven de vantar el seu amor a la Pàtria.

Els vidoids de la cosa pública, semblaven dominats per un pregon arrepentiment. El més excèptic dels ciutadans, hauria dit, en escoltar tan aparatosos *meas culpas*, que la conducta a observar en lo successiu per les nostres patums polítiques, s'inspiraria exclusivament en el bé general. Que de fet, quedaven abolits els personalismes, els interessos de capellera, les enveges i antipaties, que han sigut en tot temps la base fonamental de la seva actuació.

Obeí aquesta contrició aparent, a la foguerada patriòtica sorgida arran de l'operació militar d'Annual. Els capitosos polítics, al davant de tots els esmentats al començament d'aquesta nota, s'apressaren a fer declaracions més o menys sensacionals. Els

conceptes tramesos als periodistes, semblaven traspuar sinceritat. En haver esment de les seves paraules, ningú hauria dit que encobriessin la més lleu ombra de malícia.

Tots sabem la tirria que els Gasset, Alba, Romanones i García Prieto, es professen mutuament. Els odis i la inquina que els separen. Així i tot, es presentaren a primers d'agost com a germans inseparables, guanyant-se amb la simulada fusió, el cor i la simpatia dels babaus, a dos dits de beneir i tot la guerra, per tal de que acabés aquesta amb les di-còrdies que minen la vida dels nuclis que's disputen el Poder.

L'aparent conciliació entre la llopada política, ha durat només unes setmanes. Les que han tardat en començar les operacions guerreres al Marroc. En avançar els soldats, han reprès els quefes liberals les posicions mantingudes de tants anys. Victimes de la plaga verbalista, han fet noves declaracions exposant els criteris respectius, co que equival a dir que s'han tirat altre cop els plats pel cap.

Lo curiós, per a no dir lo tràgic, és que no tenen els liberals l'exclusiva de la incompatibilitat. Els conservadors idonis, fan també el paper que els correspon, en lo de palesar l'impaciència que els consum. Solament que més hipòcrites, encerten a tirar la pedra i amagar la mà.

Respecte a la disenció liberal, observava, no sé qui, que l'intel·ligència entre els directores de les diverses fraccions en que es troba dividit el partit, ha durat justament lo que han trigat aquells en veure's les cares.

Es dir: que mentre l'Alba ha restat a Suïça, En García Prieto a Guipúscoa, En Romanones a San Juan de Luz i En Gasset a Zarauz, fhan anat les coses com una seda. La guerra ha esclatat en trobar-se novament tots junts a Madrid.

Lo que és tant com dir, que els cap-pares liberals s'apleguen en estar separats, i es junten, si es distancien.

Misteris de la política.

CENTRALISME



D'una assemblea ens han titllat de individualistes. Qui això diu, referint-se a nosaltres, als catalans, bé ho pot fer extensiu a tots els pobles, car tots, més o menys, ho són.

En el concepte de qui això diu, l'individualisme de Catalunya s'ha fet palès amb el fracàs del moviment col·lectiu. Parlar de fracassos com de victòries, moltes vegades, resulta infundat.

Tots els pobles, fins els més col·lectivitzadors, pretenen mostrar-se al món, a llurs companys, com un cos únic.

La explicació d'un fet mai deu cercar-se en l'efecte, sinó en la causa. L'efecte del fracàs de la col·lectivització dels catalans, no té res que veure amb la causa de la seva individualitat.

Un ser, pot volguer oblidar a la mare, però quiscuna volta aquest nom florirà a llavis llurs. Igual passa amb la pàtria. Pot volguer-se oblidar pel pensament, no pot oblidar-se per sentiment.

El sentiment de pàtria, indubtablement és un egoisme. Tinguin present que l'egoisme és una de les causes de la major part dels fets portats a cap pels homes.

Aquest sentiment ha sigut l'arma que a Catalunya ha ferit de mort al socialisme. En canvi ell no ha privat de que creixés un moviment grandios. I és perquè aquest no parlava de ideologies, i si en parlava ningú ho volia escoltar.

La nostra individualitat s'assenta damunt una desunitat moral. Aquesta desunitat existeix en tots els pobles amb relació amb els altres. Ella és la que manté la seva personalitat.

Es molt cert que tots els pobles tenen un ideal comú, però tampoc ho és menys que tots volen anar a ell pel seu propi esforç.

Sumar-se al moviment de la humanitat no vol dir pas fondre's an ella, sinó treballar per a ella com a part integrant de la mateixa.

Al moviment de sumar pobles, resumir-los en una unitat, és el camí del socialisme —diem-ne històric.— Catalunya, per ésser-

ella, no podia comptar-s'hi. Encara direm més. Cap poble deu volguer-lo seguir aquest camí.

S'ha demostrat la ineficàcia del centralisme en tots els ordres. El socialisme en el món, ha fracassat del tot. Ni les armes ni el verb han pogut. Els pobles, com els homes, volen fer les coses ells.

No obstant, així com els homes cerquen l'amistat, cal que la cerquin els pobles.

No direm pas amistat de la diplomàcia. La amistat dels pobles, l'han de crear els pobles.

Si volem que ens coneguim, cal que si-guem nosaltres qui ens donguem a conèixer.

Descentralitzem el socialisme. Catalunya ha sigut la capdavantera de grans movi-ments. És llàstima que an aquest, tinguin d'anar a la cua dels altres.

Seguint així, no tindran raó de queixar-se si ens diuen que nacionalisme i socialisme són incompatibles.

Els llibres són pocs els que els llegeixen. Les paraules són més, els que les escolten.

MIQUEL D'ARNAU

El medi per a enflar-se

Dies passats. En Maura, encan- rant-se amb els seus com- panys de govern, els feu avinenta la conveniència de posar traves a la llengua, o lo que és igual, d'abstenir-se del vici massa generalitzat, de fer a tort i a dret, declara- cions als periodistes.

De fet, blasma el President la xerrameca ministerial, origen, moltes vegades, de dis- gustos i inquietuts. En posar als seus col·le- gues les peres a quarto, acompli En Maura un deure elemental. Realment, garien els polítics espanyols un xic massa. Encara més lamentable que això, és la propensió a parlar sense solta, que domina a la bo-i totalitat de la trepa política.

D'aquesta desgràcia de la verborrea que pesa damunt Espanya, n'és culpable, en bona part, la nostra premsa, tan superficial i tan atolondrada, en aquest i en altres sentits, com els mateixos polítics. La caça de la no- ticia, l'afany d'evidenciar una activitat i una vivor que excel·lin a les del company, menen als informadors dels diaris a extrems més que ridículs. Un sector considerable del pú- blic, novel·ler i impressionable, ajuda bona cosa als periodistes, que moguts per les raons exposades, pregunten sovint, al home públic, cada animalada que fa fredat.

En aquests, en els polítics, domina un afany desmesurat de reclam i d'exhibició. Per a la fatxenderia que suposa el veure's el nom en els diaris, sacrificarien lo més preuat. La vanitat, exacerbada, mena a la tropa política a extrems insospitats per quants romanen al marge de la farsa política.

Els inútils



—No hi puc anar jo si Melilla; sóc curt de talla.
—Caram! També ho és En La Cierva, ja hi ha anat dos cops.

Això, per una banda. De l'altra, diria's que tenen els polítics plena consciència del seu valer i de la seva situació. Que saben, com ningú, que tota la tasca empresa per ells, rau en les paraules. Que llevat de les declaracions i els discursos, no resta del seu pas per les altes regions del Poder, altra cosa que no siga el record de la seva xarrera.

Sembla, sobre tot, no oblidar que's compten per dotzenes els genis que entre nosal- tres s'han enfilat i han fet forrolla, sense més bagatge ni més capital que la facilitat de paraula.

Ceguera incomprensible

Perdoneu l'atreviment, però, que burra és, la gen! Sempre la veureu que va cap allà on no té d'anà, empenyada en conseguir lo que sols ha de servir per portar-lo a l'indigència i amargar-li l'existència.

Ara, com qui no diu rè, vol que obrin les Corts. Per què? D'on dimontri li ha vingut aquest desig rampellut, que, si arriba a realitzar-se, com ja comença a afirmar-se, serà la consumació de sa total perdició?

Perquè, En Cambó, en un escrit, ben sincerament ho ha dit:

«L'Estat té la caixa neta; no hi ha en ella una pesseta, i és precis que incontinent es convoqui el Parlament, perquè faci els pressupostos i decreti nous impostos o augmenti els que ja tenim, per veure si així sortim de l'horrible situació en que es troba la nació.»

Crec que no's pot dir més clà. Si les Corts s'obren, serà perquè apretin les clavilles, fins que a les nostres ermilles, acabada la funció, no hi quedi ni un trist botó. I el poble, nen inconscient, amb tot i que està veient el perill, la cridat sanya que aquesta obertura entranya, en compte de diferir-la, volguer-la, el tonto, exigir-la!...

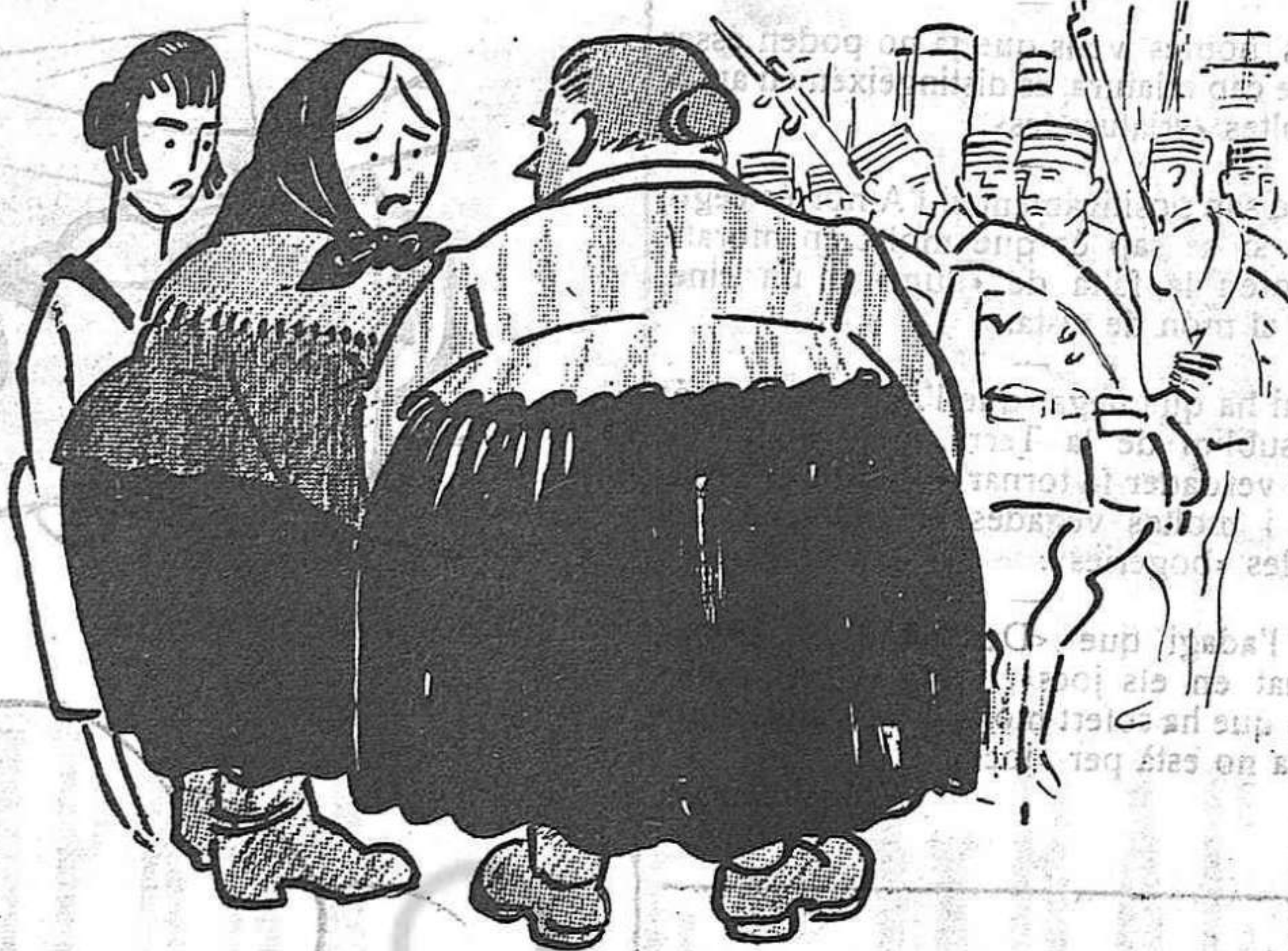
Sabent ja tots de pe a pa el trago que'ns han de dà, ¿què més llis que fer-nos sortir al «quinto» d'obrir les Corts, i afanyar-nos, al revés, perquè no s'obrin mai més?... Doncs, no, senyors!.. Hem quedat en que és una iniquitat el mantenir-les tancades, i es vol de totes passades que'l nacional gallinè torni a funcionar. Molt bé!...

A les Corts!... Vinga tabola, que la tribuna espanyola demostrí al món admirat que'l seu brill no s'ha entelat. Dintre d'un mes o de dos, quan tots els grans oradòs hagin pasmat a la gent amb el seu verb eloqüent i arribi l'hora tremenda en que el ministre d'Hisenda llegeixi les relacions de noves contribucions que, sens dret a replicar, se'ns obligara a pagar, —APCorts!— sentirem a dir: Per què us havieu d'obrir?...

C. GUMA

Aquest número ha passat per la censura governativa

Cada hù parla de la fira...



—I el seu, que també hi és allà baix?

—Sí, senyora; però al meu li va molt bé. Com que hi ha anat de corredor de cigrons, i allà en necessiten tants!

BUCOLÍQUES

LA CUINA

Senyor, si és ver que únicament vos sou gran, no reserveu pas a ma vellesa un palau, però feu-me la mercè de guardar-me, com a darrer refugi, aquesta cuina amb la seva marmita sempre enlaire,

amb els calamàstecs de dents diabòliques, la llanterna d'estable i el molinet de café, el litre de petroli, la capsa de xicoira extra i els fòsors de contraban, amb la lluna en paper groc que tapa el forat del tub de l'estufa, —i les closques dels ous en la cendra, i els ferros de llar, de front lluent, de nas aixafat,

i la manxa qui eixampla ses cames ertes i quin ventre fa grosses rugues, amb aquest gos a la dreta i aquest gat a l'esquerra de la xemeneia, tots dos vivents per atzar, i el fornell d'on fugen estels de brasa, i la porta amb el recó rosegat per les rates, i el col·lador picat de verola, el perol xer- raire i les graelles dretes sobre llurs potes com un gos perdiguer, i el vidre trencat de l'única finestra, quina vista hom pagaria cara a París, i aquestes rajoles de sabó, i aquesta cadira de palla honrosament for- radada, i aquesta escombra inusable d'un costat, i aquesta mitja dotzena de planxes, age- nollades damunt la seva post, per orde d'es- tatura, com religioses qui pregunen, tapades de negre i amb les mans juntes.

JULI RENARD

JOAN CORTÉS PICÓ, trad.

Sant Domènec



...eia ja un grapat de temps que el vell rec'or de X. venia demanant als seus estimats feligresos, xais llanüts i ovelles mistiques, que concorregues- sin amb una valiosa almoina a la suscripció que tenia ober- ta per a comprar un trajo nou

que substituís al antic i esparracat que co- bria el cos del miraculós Sant Domènec, que era el patró de la parròquia.

Però... no n'hi havia de fet! Ni predi- ques, ni recaptés, ni festivals extraordinaris, res no trencava el cor dels missaires. Ni el cor ni la guardiola. Tanta era la misèria de la pobra gent; tan greu era la crisi que atra- vessava el poble.

Desanimat del tot, el mossèn tingué a la fi una idea; una gran idea amb la qual podia molt bé assolir la consecució del somiat pro- jecte.

Envià a cercar el sagristà, que havia estat soldat, vell reservista i li va dir: —Mira Ambrós, procura't un vestit ben atrotinat, ben vell i estripat de tot arreu, el més esparracat que trobis, i vestiràs amb ell el nostre Sant Domènec.

El sagristà, de pas que anava a casa del drapaire que negociava amb robes religio- ses, va anar fent estacions a totes les taver- nes... i es va gastar tots els diners que el rector li havia donat.

Desesperat, l'home llavors se'n va anar a casa i cercà entre la seva roba vella alguna cosa que pogués servir per a l'objecte de- siritjat.

El dia de la festa, l'altar major restava ta- pat amb una cortina.

La nau del temple estava plena de fidels agenollats que esperaven devotament la apa- rició del sant patró tan venerat.

El rector, fingint una gran emoció, se'n pujà a la trona; aurilolada la seva figura de beatífica unció inicià l'acostumat sermó amb veu de contrabaix.

I després de predicar molt inspiradament sobres la vida del sant, aprofità l'oportunitat de veure als feligresos plens de devoció per a intentar novament la consabuda demanda de almoines, fent veure als cristians pagesos l'estat precari de la gloriosa imatge.

—Estimadíssims germans!— els digué— Mireu tots al altar major; i veureu al pobre Sant Domènec esparracat, estripat, brut, com si fos un Judes errant!... Compadiu-vos de la seva pobresa miserable.

En aquell instant, el sagristà que estava amagat darrera l'altar, estira la cortina i apa- reix la imatge de Sant Domènec habillada amb un trajo vell de soldat i amb baioneta calada.

Els feligresos esclafiren una gran rialla; i aleshores el rector, tot groc, davant la planxa del sagristà, volgué atenuar el desas- trós efecte dient:

—Caríssims germans!... Mireu si és pobre el nostre sant, que fins ha sentat plaça de sorgel!... Compadiu-se'n!

RIBAS

PIULES

La dona casada que pren al seu marit per un burro de carrega, no deu queixar-se quan s'és arribada l'hora de les coces.

Aquell dilema, tan conegut d'Hamlet que diu: «Ésser o no ésser», deuria, en els temps actuals, modificar-se en la forma següent: «Ésser o no ésser... poca vergonya.»

Alguns homes que contrauen el «llaç» del matrimoni, a l'any de casats ja desitgen una «corda» per a desfer el «llaç».

Certs homes vells que ja no poden ésser pares de cap criatura, es distingeixen en amor fent moltes «criaturades».

No se sap positivament si l'Amor és cego; lo que sí se sap és que molts enamorats, quan noten la falta de «llum» en un cine, perden el món de vista.

No hi ha que negar que l'Amor és lo més gran i sublim de la Terra, però així i tot l'Amor verdader fa tornar «covards» a molts homes i moltes vegades els obliga a fer veritables «bogeries».

Diu l'adagi que «Desgraciat en amors, afortunat en els jocs», i no és cert, doncs l'home que ha sofert molts desenganys amorosos ja no està per «jocs».

M. VILADOMS

Va de serio

Si les modes feministes continuen tan frescals, haurem d'adoptar els homes mides de seguretat.

Allí on no's veuen uns braços completament despullats, s'hi veuen... diguem-ne estòmecs, com si fossin inflamats, que ni un petit fil de roba els molesta per tapar els freqüentíssims els cassos que això i allò's veu plegat).

Si tan desnu's fa mojestia, que devegades si'n fa! i afectat com un noi tendre amb rubò abaixeu el cap, veieu cada pantorrilla a través de fins reixats de fil d'Escòcia o de seda qu'us deixa despampanat; ni que haguessiu sigut víctima d'un fulminant atemptat.

—Es que ho fem per anar còmodes— diuen per justificars, si'ls ho pregunten an elles, mes la llur comoditat és la incomoditat nostra.

Hi ha hom que's posa malalt quan veu a una damisel·la vestida istil despullat; i té de pendre específics, i té de gastar molts rals, i té d'anar... Vaja, *Evettes*, que no hi ha dret a fer mal, tingueu un xic de consciència pels vostres pobres Adams!

Que, del contrari, algun dia si ens puja la mosca al nas ferirem pels «mismos fillos», proclamarem al instant de Talió la crudel pena: pit per pit i braç per braç; i posats a ensenyar coses ja veurem qui guanyarà. (Mentrestant per defensar-me començo un remei a usar: a tot drap ulleres negres i així vaig més sossegat).

JOAN PASCUAL

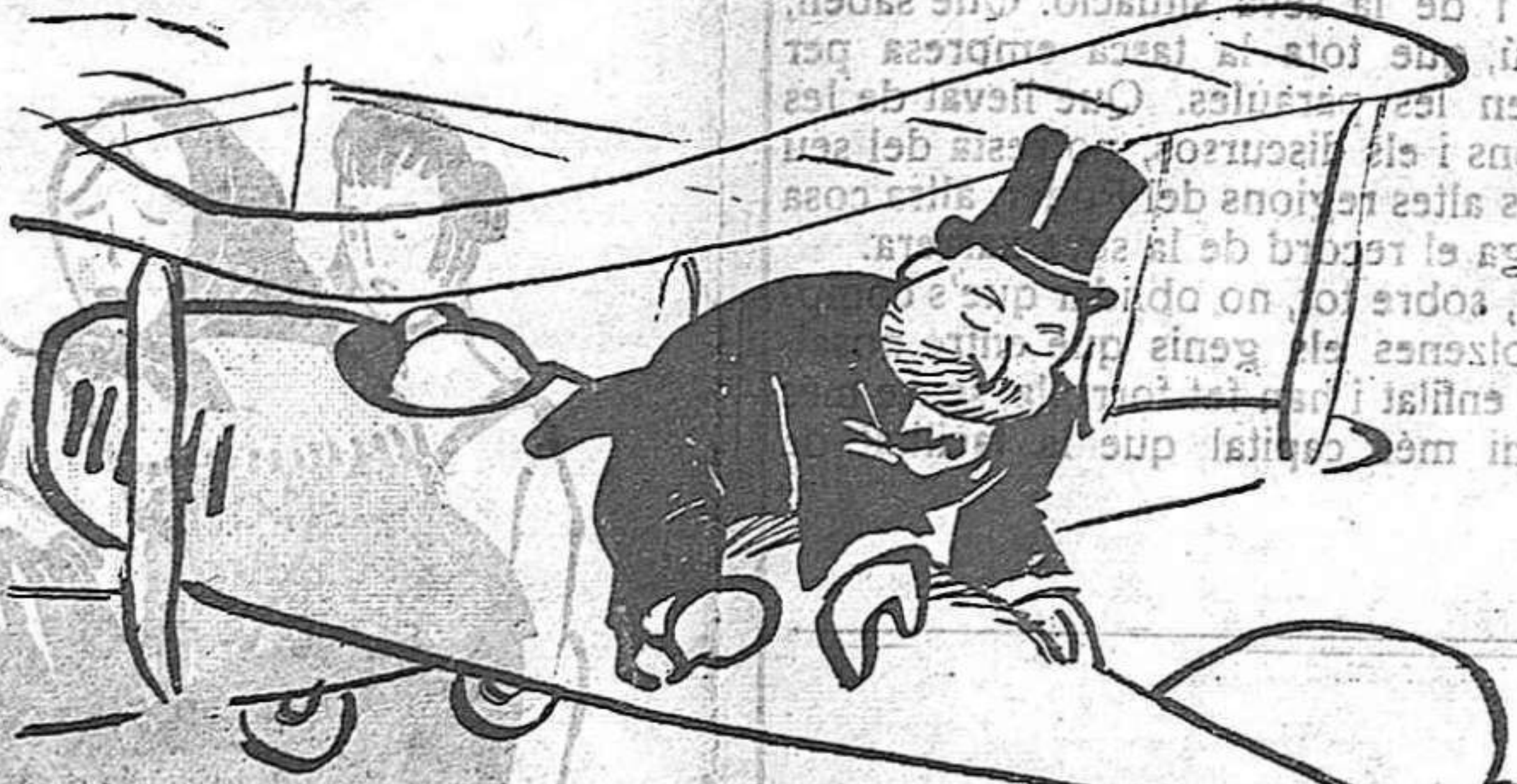
HISTORIC

En el poble de Viladecans, ocorregué un fet original i que no deixa de tenir la seva gràcia. Era doncs un home que per mal nom li deien En Ramon Pixarro, més gandul que la vagança i més fumador que les xemeneies d'una fàbrica.

Una vegada un del poble li va dir: «Et vols llogar a casa», ell per tota resposta digué: «Si fos per a jeure encara...», a lo que li respongué l'altre: «Doncs quedes llogat». Tan sols ho feia per a veure si li feia venir les ganes de treballar. Això era el malí; tocaren les deu, les onze, les dotze i allavors la mestressa cridà a son marí i als mossos per a dinar; tantost ho vegé en Ramon, se alçà disposat a anar cap a la taula. L'amo ho vegé, se'l mirà de fit a fit i li digué: «A jeure!» Arribà l'hora de sopar i succeí lo mateix; aleshores el malhaurat Ramon digué: «Ja no vui treballar més».

JAUME DEU

LA CIERVA "UBER ANLES"



—Tan mateix l'altura és considerable.
—Si, però encara li'n manca un tros per a arribar a la que fatura del partit.

COSETA

Naturalesa castiga d'una manera exemplar als jugadors els dona ansies i torments horripilants; als rics els don' xifladures, als pobres, molts mals-de-cap; als enamorats, les dones,

(que és, dels càstics, el més gran).
Als borraixos els hi nega tenir solta i caminar dret, com ho fan les persones; als artistes els fa esclaus de la glòria i la pobresa, germanes ben naturals... i als poetes els condemna a escriure versos de franc.

REPICS

Si s'hi fixen bé, veuran que la major part de corresponsals que envien cròniques del Marroc califiquen els combats de la mateixa manera.

«Ayer hubo un duro combate.»
«Hoy el combate ha sido duro.»
Lo que no's diuen és si aquests duros són de Amadeu, o duros a quatre pessetes.

Per ara, entre els heroics soldats que han executat glòries gestes, sembla que dominen els catalans.

Quan menys així tenen interès en fer-nos-ho veure els castellanes.

Potser ho fan per a donar-nos peixet.

Així i tot, i bo és que els consti com les gasten «los bravos catalanes».

Per a que ho recordin el dia que les plomes de paó reial es tornin llances contra Catalunya.

Olé pel baró de Güell
En un banquet que li donaren l'altre dia a Caldetes va dir:

«Cada sacrifici ens apropa més al gran dia en que Catalunya serà nostra.»

Inútil remarcar que al dir «sacrifici» no's referia pas el baró de Güell a presidir banquets de gent cursi en les platges aristocràtiques.

—S'han encarit les patates!
—A què és degut, senyor Pau?
—A que el gran Bofill i Mates ha tornat de Viladrau.

Gran festa catalanesca a la societat nacionalista *Els nets dels Almogàvers*.

Primer: Col·locació del retrat del Balle de Cork al saló d'actes.

Després: Sardanes i més sardanes.

Comentari del Balle de Cork:

—A ballar, al carrer!

Ha sigut nomenat president de la Joventut Nacionalista de Tàrrrega don Angel Seraff.

Lo que més convingui.

Però permeti-se'ns objectar que, en els temps que correm, no són pas àngels ni menys serafins lo que a Catalunya fan falta.

Consultat En Lerroix respecte a la conveniència de l'acció espanyola al Marroc, el «leader» radical ha contestat:

«En lo que yo pueda y de mi dependa, acción, acción!»

(Acción... acción... (Això és: dugues, plural).

Com poden veure, don Alacandro està per les accions.

Llegim que els regionalistes de Lleida han festejat al senyor Florensa per haver sigut nomenat Governador Civil de Logroño.

Ja sap què li toca ara al expidutat lligaire?

Enviar, des de Logroño, una paperineta de pastilles de café-amb-llet als socis de la «Lliga».

S'han enterat del manifest dels Sindicats Lliures?

Què hi diuen ara els senyors burgesos a tot això?

Veritat és que un nou fantasma comença a espantar-los de valent; i a més de quatre fins les unghes dels dits se'ls hi tornen espines.

A tots ells seria hora de recordà'ls-hi el vell refrà:

«Qui ha fet el cogombre que se'l posi a l'ombra.»

A Califòrnia necessiten dones.

En els diaris rebuts d'aquelles terres s'hi llegeixen sovint reclams per l'estil:

«Fan falta dones que sàpiguen cuinar, planxar, cosir, treure aigua del pou, cuidar les vaques, conrear les terres, estellar llenya i endreçar la casa.»

No són gaire exigents, que diguessim!... Si es descuiden els hi demanen set idiomes.

Aquí ens havem de contentar amb molt menos.

Un rector, sort com una campana, tenia el vicari d'un poble veí a dinar.

Tot menjant l'escudella, que cremava, i com no veies per allí a la majordona, el vicari li preguntà:

—I ella, com va?

El rector, deixant la cullera al plat.

—Està bé... però és massa calenta.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8